

Однако, на основании приведённых данных, никакого заключения о пригодности Н.Ф. Вильгальма для службы в качестве помощника нет, так как там предстоял ему совершенно иной род деятельности, требующий совершенно иных качеств, сравнительно с теми какие он обнаружил на настоящей его службе.

Перемещение на новую должность могло бы состояться не ранее, как в июне месяце 1911 года, так как более раннее перемещения до окончания учебного года ставило училище в крайне затруднительное положение.

Директору института были предоставлены следующие документы метрическое свидетельство №27764, свидетельство о образовании №308 и копия формулярного списка бывшего помощника классных наставников.

Рапорт о просьбе выдать единовременное денежное пособие или в будущем прибавку к содержанию от 1 июня 1912 года.

В 1913 году император Николай II за успешное выступление на слёте гимнастов Харьковского учебного округа присвоил Вильгальму звание «Гимназиарх всея Руси».

Таким образом, начало занятий по физической культуре имеет более, чем столетнюю историю, несправедливо забытую потомками.

Головченко О.
НТУ «ХПИ»

ЛЮДИНА-ЛЕГЕНДА МИКОЛА АМОСОВ

Микола Амосов рятував життя, мріяв перемогти старіння і створити машину, яка ставила б безпомилковий діагноз, пропонувала потрібну схему лікування. На його долонях майже щодня протягом 45 років лежало живе людське серце, яке потребувало допомоги. Тому коли переді мною постала задача написати про людину, яка внесла надзвичайно великий вклад у розвиток української науки, я не замислюючись вирішила, що буде Людина з великої літери, геній медицини – Микола Амосов. Саме тому дана робота є актуальною. Адже ім'я цієї людини не згасне в пам'яті не тільки українців, але й в цілому світі. Сьогодні про нього й досі знімають фільми та пишуть книжки. Крім того, я вважаю, що він є гідним прикладом для наслідування, тому сучасному та прийдешньому поколінням варто з гордістю згадувати це ім'я та пишатися нашим славетним земляком.

Я впевнена, що такій людині як Микола Амосов судилося стати символом цілої епохи, епохи, яка визначила подальше майбутнє цілої системи наук, а його ім'я має стояти поруч зі словами «геніальний», «видатний» та

«талановитий». Вчений провів більш ніж 20 тисяч операцій, врятував сотні тисяч пацієнтів, створив й очолив інститут серцево-судинної хірургії. Саме йому вдалося впритул підійти й одним із перших у Радянському Союзі провести операцію з пересадки серця, йому вдалося на міжнародному рівні ввести вживання протезування клапанів серця. Він говорив про такі, на той час, дивовижні речі, як заморожування тіла, перспективи штучного інтелекту та можливість вічного життя. У своїй книзі «Думки і серце» М. Амосов писав: «Хірургія приносить мені задоволення, дає відчуття боротьби за успіх. Від пропаганди здоров'я я маю радість, бо знаю, що вона корисна, без сумніву корисна». Ці слова ще раз доводять нам, що медицина була не просто його захопленням, а справою цілого життя.

Чого тільки вартує його ставленням до пацієнтів, бо він ставився до хворого, як до рідної людини. Ілля Ємець, який був асистентом М. Амосова пригадує його фразу, яка запам'яталася йому на все життя: «Якщо ти, Ємець, у будь-яку хвилину думаєш, що найважливіша серед нас персона – це пацієнт, то з тебе щось вийде...». На мою думку, чи не найскладнішим в цій професії є вибір, який є доленосним як і для лікаря, так і для пацієнта, звичайно. Тому М. Амосов, в свою чергу, завжди запитував своїх учнів: «Ти б оперував таким методом свого брата, батька чи матір?» Хіба це не говорить про те, що він був Лікарем з великої букви? Так, визначних лікарів було чимало, але чому саме росіянина Миколу Амосова визнали Великим Українцем одразу після Ярослава Мудрого? Чому саме його ім'ям назвали одну з планет? Чому його, безпартійного, що постійно конфліктував із владою, вісімнадцять разів обирали депутатом, нагородили найвищими відзнаками Радянського Союзу? Відповідь, думаю, однозначна: він щиро служив людям, не лукавив. У нього не було подвійної моралі. Микола Михайлович був першовідкривачем. Шлях обрав складний, відповідальний. До всього треба було доходити власним розумом. Хто хотів і міг так працювати, приходив і ставав поруч. Як на мене, бути першовідкривачем – надлюдське навантаження. Щоб витримати його, необхідно надзвичайно любити свою справу.

Але його героїчна робота в клініці була не експериментом, а полем битви за життя. Зрозуміло, становлення інституту, його науковий портрет заслуговують на окремий особливий монографічний опис: до і після Амосова, а найбільше – у період його експериментальної роботи, постійного наукового пошуку на грані можливостей. Після себе вчений залишив близько 400 наукових праць, в тому числі 20 монографій з питань захворювань серця і судин, нагнійних захворювань і туберкульозу легень, робіт, присвячених проблемам фізіологічної, соціологічної та психологічної кібернетики.

Символ XX століття, легенда науки, знаній філософ, політик, прозаїк, Микола Михайлович Амосов залишився кумиром для сотень своїх учнів, рятівником для тисяч пацієнтів та ідеалом для прихильників його великої волі й таланту.

Губанова А. В.
НТУ «ХПИ»,

БУЛАТНАЯ СТАЛЬ

Булатная сталь это уникальный сплав, отличающийся сочетанием высокой твердостью, прочностью, износостойкостью, режущими свойствами, в сочетании с повышенными вязкостью и пластичностью. Других сплавов, объединяющих в себе подобные свойства, нет. Булатная сталь является композиционным материалом, на основе железа с ярко выраженной физико-химической неоднородностью. Булат содержит до 6% углерода, что не соответствует материаловедческим представлением о стали. Ведь в нынешних сталях максимальное содержание углерода достигает 2,14 % и дальнейшее его повышение приводит к сильному охрупчиванию сплавов.

Булатная сталь имеет характерный узор поверхности, различимый невооруженным глазом. Изменение технологии изготовления и химического состава оказывает влияние на рисунок узора. Поэтому по форме и величине узора, а также по цвету основного металла определяли качество и сорт булатной стали. Узор на булатных сталях по форме подразделяется на полосчатый, струйчатый, волнистый, сетчатый и коленчатый. Чем крупнее узор и темнее фон, тем выше достоинство булата.

Родиной булатной стали является Восток, где ее изготавливали еще около 2500 лет назад. Европа впервые познакомилась с восточным булатом в Дамаске, в Сирии, во время Крестовых походов. Именно тогда возникла терминологическая путаница. На самом деле булат и дамасская сталь – это вовсе не одно и то же. Обе стали являются композитами и имеют узорчатую поверхность, однако, природа и служебные свойства у них разные. Дамасская сталь (ее также называют сварным булатом) получается кузнечной сваркой стальных полос с разным содержанием углерода под ударами молота.

Булатную же сталь получают особой выплавкой, ковкой и термической обработкой. Основное назначение булата было изготовление клинкового оружия: сабель, мечей и ножей. Сначала металл плавят в тигле, потом начинается процесс направленной кристаллизации металла, при которой образовывается своеобразная древовидная структура. Собственно, древовидная структура и определяет непревзойденный узор клинка. Ковка клинка тоже